

Aleksandra Cofta-Broniewska

Rybiny, gm. Topólka, woj.
włocławskie. Stanowisko 14

Informator Archeologiczny : badania 18, 56

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PAWLOWICE, gm. Stężycza
woj. lubelskie
Stanowisko 1

patrz
okres lateński

PODRZECZE
woj. leszczyńskie
Stanowisko 3

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Wielkopolskiej
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Wojciech Smigielski. Finansował IBKM PAN. Drugi sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe i grobów piaszczystych ludności kultury łuszyckiej z okresu D epoki brązu. Cmentarzysko ludności kultury przeworskiej z I-II w. n. e.

Badania ratunkowe podjęte w 1982 r. na stanowisku niszczonej pracami leśnymi doprowadziły do odkrycia nieznanego dotąd cmentarzyska kultury łuszyckiej oraz kultury przeworskiej. W 1984 r. zbadano 4 groby kurhanowe /2 częściowa/, których nasypy ziemne nie zachowały się, ale konstrukcje kamienne były w dobrym stanie. Ich jądra kamienne miały 3-3,5 m średnicy i składały się z 3-7 bruków kamiennych.

Były to groby bezpopielnicowe, między kamieniami rozrzucone były przepalone kości oraz drobne ułamki ceramiki. Odkryto także 3 przedmioty brązowe: szpilę z pieczętkowatą główką, kolko z założonymi końcami, zdobione grupami ukończonych kreską oraz fr. podłużnie tłokowanej bransolety. Pod dwoma kurhanami odkryto jamy bez wyposażenia, natomiast jądro kamienne trzeciego obsypane było intensywnie czarną ziemią. Nasyp ziemny jednego kurhanu zaobserwowano w profilu: składały się nań warstwy piasku i próchnicy. Wśród ceramiki grobowej odkryto znaczną liczbę słamków naczyń płonowo tłokowanych oraz guzowych. Ozdoby brązowe znajdują liczne analogie na terenach południowych /Czechy, Morawy, kraje naddunajskie/. Ten zespół datuje zatem cmentarzysko na okres epoki brązu, a rytuał pogrzebowy, zwłaszcza ciepłopalenie, pozwala je przypisać ludności kultury łuszyckiej z jej najwcześniejszej fazy.

Na cmentarzysku kultury przeworskiej zbadano pochówek kota. Na dnie głębokiej, lejkowatej jamy, wypełnionej czarną ziemią zalegał kompletny szkielet młodego /do 2 lat/ osobnika, płci nie ustalono, przy którym odkryto jedynie kilka drobnych ułamków ceramiki.

Odkryto też ślady osadnictwa neolitycznego /kultury pucharów lejkowatych/ oraz średniowiecznego w postaci ułamków ceramiki zalegających w próchnicy.

Badania będą kontynuowane.

PRUSZCZ GDANSKI
woj. gdańskie
Stanowisko 7

patrz
okres wpływów rzymskich

ROCHY, gm. Zduny
woj. kaliszkie

patrz
wczesne średniowiecze

RYBINY, gm. Topolka
woj. wrocławskie
Stanowisko 14

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu
Instytut Prehistorii
Zespół Badań Kujaw

Prace prowadził zespół pod kierunkiem doc. dr hab. Aleksandry Cofty-Broniewskiej. Finansował Uniwersytet Warszawski. Drugi sezon badań osady ludności kultury łwieńskiej oraz śladów osadnictwa ludności schyłkowej neolitycznej, kultury pucharów lejkowatych i kultury amfor kulistych.

W bieżącym sezonie skoncentrowano się na badaniach osady ludności kultury łwieńskiej. Objęły one powierzchnię 250 m². Odkryto 30 obiektów, z czego większość to dołki posłupowe. W przeważającej liczbie wiążą się one z osadnictwem ludności kultury łwieńskiej. W kategorii materiału ruchomego pozyskano około: 1.500 fr. ceramiki, 2.500 brył krzemienych, 200 kamiennych oraz niewielkie ilości kości, jak i polepy. Wstępnie można zrekonstruować jedną prostokątną budowlę słupową, odkrytą w całości. Była to najprawdopodobniej mała osada /o jednym zabudownictwie/. Na podstawie cech zdobniczo i makromorfologii wytworów ceramicznych należy zaliczyć ją do tzw. grupy południowo-wschodniej kultury łwieńskiej. Badania jednoznacznie potwierdziły, iż wyróżniane w sezonie ubiegłym jako osobne fazy "łwieńska" i "trzcinińska" są sobie współczesne i tworzą jeden koherentny zespół z dwoma rodzajami ceramiki: "stołową" /łwieńską/ i "kuchenną" /trzcinińską/.

Wstępna analiza zbioru środków krzemienych, jak pozostała po sobie ludność kultury łwieńskiej wykazała kilkunastoprocentowy udział surowców z importu /głównie surowiec wotyński?/ oraz czekoladowy. W świetle tych danych otwierają się istotne możliwości przewartościowania przyjmowanych dotychczas dla Kujaw ujęć systematyzujących dystrybucję surowców krzemienych, a w szerszej skali systemu powiązań dalekosiężnych ludności "łwieńskiej".

Badania nie będą kontynuowane.